

DC-001-001465

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May - 2015

**Sociology : Paper - VIII
(Sociology of Environment)
(Elective - I)**

Faculty Code : 001

Subject Code : 001465

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) MCQનાં ઉત્તરો મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના છે.
(3) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ જમણી બાજુ આપેલ છે.

- 1 MCQ ના ઉત્તરો મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં આપો : 20
- (1) પ્રથમ પૃથ્વી પરિષદ ક્યાં યોજાઈ હતી ?
- (A) બેલ્જિયમ (B) જર્મની
(C) ફ્રાંસ (D) ઈટાલી
- (2) બીજી પૃથ્વી પરિષદનું આયોજન ક્યારે થયું હતું ?
- (A) 1991 (B) 1992
(C) 1972 (D) 1998
- (3) 1992માં બ્રાઝીલનાં કયા સ્થળે પૃથ્વી પરિષદ યોજાઈ ?
- (A) રિયો-જાનેરો (B) જ્યા-મી-જાનેરો
(C) રિયો-ડી-જાનેરો (D) કાયો જાનેરો
- (4) પર્યાવરણ મંત્રાલયની રચના ક્યારે થઈ ?
- (A) 1985 (B) 1975
(C) 1970 (D) 1980

- (5) પ્રથમ પૃથ્વી પરિષદનાં અંતે કયો અહેવાલ પ્રસિદ્ધ થયો ?
 (A) અવર નેચર (B) અવર હેબીટ્સ
 (C) અવર અવેરનેસ (D) અવર કોમન ફ્યુચર
- (6) ગ્લોબલ વોર્મિંગની સમસ્યા _____ સર્જિત છે ?
 (A) પ્રકૃતિ (B) ભૌતિક
 (C) માનવ (D) પશુ
- (7) ગ્લોબલ વોર્મિંગનાં કારણે _____ ઘટના ઉદ્ભવે છે ?
 (A) વસ્તી વૃદ્ધિ (B) એસીડરેઈન
 (C) આરોગ્ય (D) આયુષ્ય
- (8) ચિપકો આંદોલન કોની સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) વૃક્ષો (B) જમીન
 (C) પાણી (D) હવા
- (9) જીવનસૃષ્ટિ ઉપર માનવ પ્રવૃત્તિની કેવી અસર જોવા મળી છે ?
 (A) હકારાત્મક (B) નકારાત્મક
 (C) સારી (D) કોઈ જ નહીં
- (10) જંગલો એ કેવી સંપત્તિ છે ?
 (A) કૃત્રિમ (B) ખાનગી
 (C) કુદરતી (D) રાજકીય
- (11) એજન્ડા-21નું સર્જન કઈ પરિષદમાં થયું હતું ?
 (A) સ્ટોક હોમ (B) પૃથ્વી
 (C) બુનટેડ (D) ટોકીયો
- (12) રસોઈમાં પરંપરાગત ઈંધણને કારણે કયું પ્રદૂષણ થાય છે ?
 (A) પાણી (B) જમીન
 (C) હવા (D) અવાજ

- (13) ભારતમાં આદિવાસીઓની વસ્તી કેટલા ટકા છે ?
 (A) 5.8% (B) 6.8%
 (C) 7.8% (D) 8.8%
- (14) ગ્લોબલ વોર્મિંગને કારણે કયા સ્તરને નુકસાન થાય છે ?
 (A) ઓઝોન (B) ઓક્સિજન
 (C) કાર્બન (D) બધા જ
- (15) પૃથ્વીના તાપમાનમાં થઈ રહેલા વધારાને શું કહેવાય ?
 (A) ઉષ્ણતા (B) તાપમાન
 (C) હિમવર્ષા (D) ગ્લોબલ વોર્મિંગ
- (16) સૌરાષ્ટ્રનો કેટલો વિસ્તાર સૂકો અને ક્ષારવાળો છે ?
 (A) 14.4 લાખ હેક્ટર (B) 14.2 લાખ હેક્ટર
 (C) 14.6 લાખ હેક્ટર (D) 14.8 લાખ હેક્ટર
- (17) પર્યાવરણ સંતુલન માટે કેટલા ટકા વિસ્તારોમાં જંગલો હોવા જોઈએ ?
 (A) 20% (B) 28%
 (C) 33% (D) 45%
- (18) બાળમજૂરી નિયમન અને નિયંત્રણ ધારો કઈ સાલમાં અમલી બન્યો ?
 (A) 1980 (B) 1982
 (C) 1986 (D) 1978
- (19) કયું આંદોલન પર્યાવરણ બચાવવા માટે કરવામાં આવ્યું ?
 (A) ચિપકો (B) ભક્તિ
 (C) હિન્દ છોડો (D) નવ નિર્માણ
- (20) જીવશાસ્ત્રીઓના મત મુજબ પૃથ્વી ઉપર લગભગ કેટલા જીવો અસ્તિત્વ ધરાવે છે ?
 (A) 20 લાખ (B) 50 લાખ
 (C) 30 લાખ (D) 60 લાખ

- 2** વિસ્તૃત જવાબ લખો : (કોઈ પણ એક) **10**
- (1) પર્યાવરણનાં સમાજશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપી તેનું કાર્યક્ષેત્ર વર્ણવો.
- (2) ગ્લોબલ વોર્મિંગનો અર્થ આપી તેની વિપરિત અસરો જણાવો.
- 3** વિસ્તૃત જવાબ આપો : (કોઈ પણ એક) **10**
- (1) પર્યાવરણનાં સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ આપી તેના હેતુઓ જણાવો.
- (2) પર્યાવરણ આંદોલન તરીકે નર્મદા આંદોલનની સમજૂતી આપો.
- 4** (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) **8**
- (1) માનવ પ્રવૃત્તિના પ્રકારો દર્શાવો
- (2) ગ્લોબલ વોર્મિંગનાં કારણો જણાવો.
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) **8**
- (1) પર્યાવરણ અને સ્ત્રીઓ
- (2) વાયુ પ્રદૂષણ અને માનવ સમાજ
- 5** ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (કોઈ પણ બે) **14**
- (1) એજન્ડા - 21
- (2) ટકાઉ વિકાસ
- (3) ચિપકો આંદોલન
- (4) પાણી પ્રદૂષણ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Attempt all questions.
(2) Answer all MCQ in main answer sheet.
(3) Figures to the right indicate marks.

1 MCQ write answer in main answer sheet : 20

- (1) Where did first world conference hold ?
(A) Belgium (B) Germany
(C) France (D) Italy
- (2) When did second world conference organized ?
(A) 1991 (B) 1992
(C) 1972 (D) 1998
- (3) Where did world conference hold in Brazil at 1992 ?
(A) Dio-Janero (B) Jiya-mi-Janero
(C) Riyo-D-Janero (D) Kayo-Janero
- (4) When the ministry of environment was established ?
(A) 1985 (B) 1975
(C) 1970 (D) 1980
- (5) Which report has been published at end of the first world conference ?
(A) Our nature (B) Our habits
(C) Our awareness (D) Our comman future
- (6) By whom the problem of global warming is created ?
(A) Nature (B) Physics
(C) Human (D) Animals
- (7) Which problem is created by global warming ?
(A) Population (B) Acid rain
(C) Health (D) Longevity

- (8) Chipco movement is related with _____.
- (A) Trees (B) Land
(C) Water (D) Air
- (9) How is the human activities affected on nature world ?
- (A) Positive (B) Negative
(C) Good (D) None
- (10) What kind of resource is forest ?
- (A) Artificial (B) Private
(C) Natural (D) Political
- (11) Agenda-21 was constructed in which conference ?
- (A) Stock home (B) Prithvi
(C) Bunted (D) Tokyo
- (12) Which kind of pollution spreaded by cooking fuel ?
- (A) Water (B) Land
(C) Air (D) Voice
- (13) How many percentage of tribal population in India ?
- (A) 5.8% (B) 6.8%
(C) 7.8% (D) 8.8%
- (14) Which layer has been damaged by global warming ?
- (A) Ozone (B) Oxygen
(C) Carbon (D) All of
- (15) What is the extension of Earth temperature ?
- (A) warmness (B) temperature
(C) snowfall (D) global warming
- (16) How much area of Saurashtra is dry and saline ?
- (A) 14.4 Lakh hectares (B) 14.2 Lakh hectares
(C) 14.6 Lakh hectares (D) 14.8 Lakh hectares

- (17) To maintain the environmental balance how many percentage forest is necessary ?
- (A) 20% (B) 28%
(C) 33% (D) 45%
- (18) In which year the control and regulatory act for child labour was brought ?
- (A) 1980 (B) 1982
(C) 1986 (D) 1978
- (19) Which movement is to save the environment ?
- (A) Chipko (B) Worship
(C) Leave the hind (D) Navnirman
- (20) According to naturalist how many creatures are present on the earth ?
- (A) 20 lakh (B) 50 lakh
(C) 30 lakh (D) 60 lakh

2 Write answer in detail : (any one) **10**

- (1) Give the definition of environment sociology and explain it's scope.
- (2) Give the meaning of global warming and describe it's side effects.

3 Write answer in detail : (any one) **10**

- (1) Give the meaning of environment of sociology and explain it's purpose.
- (2) Explain the Narmada Movement as an environmental movement.

- 4 (a) Write short note : (any **one**) 8
- (1) Describe the types of human activities
  - (2) Explain the reasons of global warming.
- (b) Write short note : (any **one**) 8
- (1) Environment and women
  - (2) Air pollution and human society.
- 5 Write short answer : (any **two**) 14
- (1) Agenda-21
  - (2) Sustainable development
  - (3) Chipko movement
  - (4) Water pollution.
-